

پایه :	۱	موضوع :	منطق ۱
تاریخ :	۸۹/۳/۲۰	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: منطق ۱، تألیف مرکز مدیریت حوزه

یک سؤال تشریحی اختیاری است، در صورت پاسخ به همه به سؤال آفر نمره داده نمی‌شود - تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره دارد

تستی:

۱. دلالت لفظ «بارندگی زیاد» بر «فراوانی نعمت» چه نوع دلالتی است؟ ب ۵۶ (ع: ۱: د: ۱)
 - ا. مطابقی ☐
 - ب. التزامی ☒
 - ج. تضمنی ☐
 - د. عقلی ☐
۲. صورت ذهنی اشیاء، بدون حکم چه نام دارد؟ ب ۳۶ (ع: ۱: د: ۱)
 - ا. فکر ☐
 - ب. تصور ☒
 - ج. تصدیق ☐
 - د. احساس ☐
۳. استنتاج جزئی از کلی چه نام دارد؟ ج ۱۱۲ (ع: ۱: د: ۲)
 - ا. استقرای تام ☐
 - ب. استقرای ناقص ☐
 - ج. قیاس ☒
 - د. تمثیل ☐
۴. قیاس «یا قلم سبز است یا قلم سیاه است، لیکن این قلم سبز است؛ پس سیاه نیست» چه نام دارد؟ الف (ع: ۳: د: ۲)
 - ا. استثنائی انفصالی مانعة الجمع ☒
 - ب. استثنائی انفصالی حقیقی ☐
 - ج. استثنائی اتصالی ☐
 - د. استثنائی انفصالی مانعة الخلو ☐

تشریحی:

۱. علم منطق را تعریف کرده، موضوع آن را بنویسید. ۲۸ (ع: ۱: د: ۲)

تعریف: مجموعه قواعد کلی است که کاربرد درست، دقیق و ماهرانه آنها، ذهن را از خطا در اندیشه باز می‌دارد.

موضوع: ۱. تبیین روش درست تعریف. ۲. تبیین روش درست استدلال.
۲. منطق تکوینی و تدوینی را تعریف کنید. ۳۲ (ع: ۱: د: ۲)

منطق تکوینی: همان اندیشه و تفکر فطری است که از دستور و قانون جعلی کسی تبعیت نمی‌کند بلکه بر اساس خلقت خدادادی مسیر طبیعی خود را طی می‌کند.

منطق تدوینی: تدوین و تنظیم این قوانین و دسته‌بندی و ارائه آنها در قالب دانشی منسجم که سال‌ها پس از آغاز پیدایش انسان صورت گرفت را منطق تدوینی گویند.
۳. مفهوم کلی و جزئی را با ذکر مثال تعریف کنید. ۶۴ (ع: ۳۱: د: ۱)

مفهوم جزئی: مفهومی است که تنها بر یک مصداق، قابل صدق است؛ مانند: قرآن، علی، کعبه، ایران و مشهد.

مفهوم کلی: مفهومی است که بر بیش از یک مصداق، قابل صدق است؛ مانند: انسان، واجب الوجود، اقیانوس، عدد، شریک الباری.
۴. در سلسله کلیات زیر، موارد خواسته شده را بنویسید. «جنس سافل - جنس عالی - جنس متوسط و فصل قریب و بعید نسبت به انسان»

«انسان ← حیوان ← جسم نامی ← جسم ← جوهر» ۷۹ (ع: ۱: د: ۲)

حیوان: جنس سافل. جسم و جسم نامی: جنس متوسط. جوهر: جنس عالی

فصل قریب: ناطق. فصل بعید: حسّاس

۵. موارد خواسته شده را بنویسید. ۱۰۲ (ع: ۳: ۳)

أ. بعضی از انسان‌ها سفیدند (عکس مستوی):

ب. هیچ انسانی درخت نیست (عکس نقیض موافق):

ج. بعضی انسان‌ها آزاده‌اند (تداخل):

د. هیچ آهنی طلا نیست (نقض موضوع):

ج. بعضی از سفیدها انسانند.

ج. بعضی غیر درختها غیر انسان نیستند.

ج. همه انسانها آزاده‌اند.

ج. بعضی غیر آهن‌ها طلا هستند.

۶. شرایط اختصاصی شکل سوم را با ذکر مثال نام ببرید. ۱۲۳ (ع: ۱ و ۳: ۲)

۱. موجه بودن صغری؛ ۲. کلیت یکی از دو مقدمه.

هر انسانی حیوان است؛ هر انسانی متفکر است؛ پس برخی از حیوانات متفکرند.

۷. چهار مورد از اصول یقینیات را نام ببرید. ۱۳۹ (ع: ۱: ۲)

اولیات - مشاهدات (محسوسات) - مجربات - حدسیات - متواترات - فطریات

۸. مغالطه تکرار، چه نوع مغالطه‌ای است؟ آن را با ذکر مثال توضیح دهید. ۱۷۲ (ع: ۱ و ۳: ۲)

مغالطه بیرونی - اگر کسی به جای اقامه دلیل بر مدعای خود، با تکرار آن بخواهد شنونده را به قبول آن وادار کند مرتکب چنین مغالطه‌ای شده است.

مثال: «برای چندمین بار می‌گویم: تنها راه بیرون رفتن از بن‌بست موجود، قبول دموکراسی به معنای واقعی آن است».

۹. نسبت‌های چهارگانه بین دو مفهوم کلی را با ذکر مثال نام ببرید. ۷۳

۱. تساوی، مثل: انسان و ناطق. ۲. تباین، مثل: فرد و زوج. ۳. عموم و خصوص مطلق، مثل: آهن و فلز. ۴. عموم و خصوص من وجه، مثل: سفید و لباس.